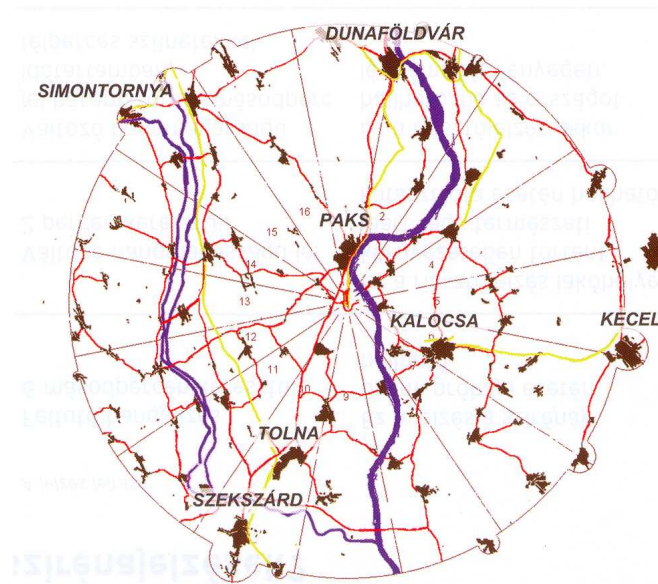

RADIOAKTÍV ANYAG SZABADBA KERÜLÉSE

Az atomerőmű 30 km-es körzetében fekvő települések területét nevezzük a sürgős óvintézkedések zónájának (SÓZ). Ezen a területen előkészületeket kell tenni a sürgős óvintézkedések és a környezet monitorozásán alapuló azonnali lakosságvédelmi intézkedések bevezetésére, amelyek a következők lehetnek:

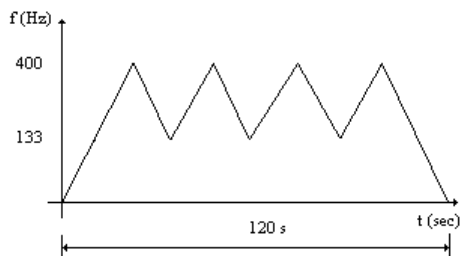
- riasztás és tájékoztatás
- jódtabletta bevétele
- védőeszközök használata
- elzárkózás
- kimenekítés, kitelepítés

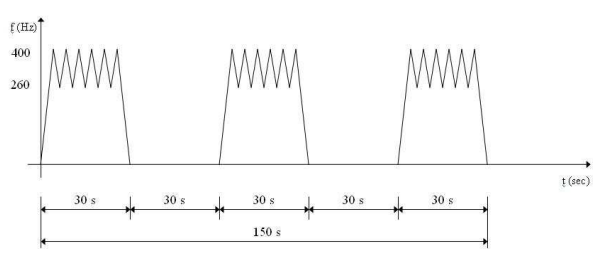
Az Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ 30-300 km) az a terület, amelyen belül szükségessé válik a lakosság étel- és ital-fogyasztásának korlátozása, a mezőgazdasági termelők és az élelmiszer-feldolgozó ipar ellenőrzése, tevékenységük szükség szerinti, szigorú rendeleti szabályozása, illetve korlátozása.

A riasztás jelzése szirénákkal

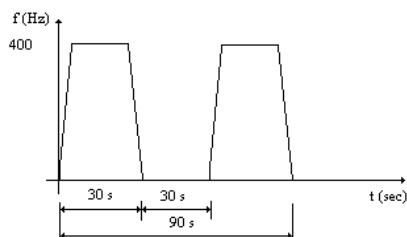
Katasztrófariasztás: 120 másodpercig tartó váltakozó hangmagasságú folyamatos szirénahang.

Légi riasztás: a szirénák megszólaltatásával háromszor 30 másodpercig tartó váltakozó hangmagasságú leadott szirénahang, közte 30 másodperc szünet. Háromszor megismételve történik.

Riasztás feloldása: kétszer egymás után megismételt 30 másodpercig tartó egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel.

Jódprofilaxis

A jódtabletták szedésével, a radioaktív felhő terjedési irányában élő szervezetébe bejutott radioaktív jód pajzsmirigyben történő felhalmozódását akadályozhatjuk meg. Ennek érdekében időben és megfelelő adagban, szervezett keretek között, kálium-jodid tabletták kerülnek kiosztásra. A jódtabletták **csak utasításra** kerülhetnek kiosztásra, amit a települési polgári védelmi szervezetek bevonásával az önkormányzat hajt végre. A tabletták kiosztási helyeiről, az átvétel módjáról, bevételükkel kapcsolatos tudnivalókról a helyi tájékoztató eszközök közleményeiből értesül. A jódadagolásnak káros hatása is lehet a szervezetre, ezért főlegesen nem szabad jódot szedni!

Nem alkalmazható a jódtabletta 45 évnél idősebb személyeknél, ahol a stabil jód-megelőzés kockázata a lehetséges előnyöket meghaladja (jód allergiában, bizonyos súlyos bőrbetegségekben, öröklött eredetű izomgyengeségben, allergiás érgyulladásban szenvedő betegek esetében).

A kiosztó helyeken a jódkészítményekre érzékeny lakos közölje a jóderzékenységét az egészségügyi személyzettel!

Védőeszközök használata

Nukleáris veszélyhelyzetben a megyei védelmi bizottság intézkedik a veszélyeztetett települések lakossága részére a védőeszközök /menekülő kámsza, csecsemő védőeszköz/ kiosztására. A védőeszközök kiosztási helyeiről, átvételük lehetőségéről a lakosság a hatóságok közleményeiből értesül. Kevésbé szennyezett területen a radioaktív porok ellen elegendő védelmet nyújtanak a kereskedelemben kapható növényvédő- és ipari álarok, fél álarok, porszűrők, aerosol szűrők, amelyek megakadályozzák a káros anyagok légutakba jutását.

Az elzárkózás

Az elzárkózás, mint védekezési módszer kerül bevezetésre akkor, ha a kialakult helyzet szükségessé teszi, valamint a kimenekítéshez szükséges idő nem áll rendelkezésre.

A levegővel terjedő légköri szennyeződés ellen néhány órá, esetleg 1-2 napos elzárkózás – ablakok, ajtók zárva tartása, szellőző berendezések kikapcsolása – eredményes lehet, ugyanis az

alacsony légcserével bíró helyiség szinte “megszűri” a levegőt, az aeroszol részecskékhez tapadt radioizotópokat. Ezáltal mind a belélegzett levegőben lévő radionuklidok sugárzásából eredő dózis mind a levegő bennünket érő külső sugárzása az épület, sugárzást elnyelő hatása miatt is, akár a tizedére csökkenhet az elzárkózás nélküli esethez képest.

Az elzárkózást, a kialakult veszélyhelyzetet jelző **katasztrófareadó jel** elhangzását követően azonnal végre kell hajtani.

- Az ablakok és az ajtó réseihez tegyen vizes plédet, vagy törölközőt!
- Figyelje a helyi rádió, televízió, hangosbemondó berendezések közleményét!
- Figyelemmel arra, hogy a villany- és vízszolgáltatás bármikor megszakadhat zárható edényekbe ivóvizet kell tölteni, szükség világítóeszközt előkészíteni!
- Vegye számba az élelmiszereket, gyógyszereket, készüljön fel a „személyi-úticsomag” összeállítására, az esetleges kitelepítésre!
- Kapcsolja ki a helyiség ventilációs, vagy légkondicionáló rendszerét és csökkentse a fűtést!
- Az elektromos és gázfogyasztó berendezéseket (az őr lángot is) haladéktalanul el kell zárni!
- Az elzárkózás ideje alatt a dohányzás tilos!
- Telefonjait csak a legszükségesebb esetben használja, ne terhelje túl a vonalakat, a hatóságoknak szüksége van rájuk!
- Ha mégis ki kell mennie a szabadba, védje légzőszerveit!

Nagyon fontos az életben maradás érdekében a fizikai, és döntően a pszichikai állapot optimális szinten tartása, a pánikhelyzet kialakulását előidéző okok kiszűrése. Folyamatosan követve a médián keresztül az eseményeket és betartva az elrendelt korlátozásokat az önmagára utaltság érzése megszüntethető.

Amennyiben az utcán tartózkodik

- a legközelebbi épületbe kell menni,
- be kell kapcsolni a rádiót, ahol a Kossuth rádió (540 kHz) és a helyi adók hullámhosszán hivatalos közleményben tájékoztatják a veszélyeztetett területen lévőket a további teendőkről.

Kimenekítés

Kimenekítésről akkor beszélünk, ha kevés idő áll rendelkezésre a terület elhagyásához. A veszélyeztetett területet gyorsan, de szervezeten kell elhagyni, és csak a legszükségesebb dolgokat vihetjük magunkkal.

Kitelepítés

Kitelepítés esetén elegendő idő áll rendelkezésre a hatóságok által meghatározottak végrehajtására.

A kitelepülők kötelesek a legrövidebb időn belül, az előzetes tájékoztatás szerint meghatározott gyülekezési helyen megjelenni és a polgári védelmi szervezet irányításával a várost elhagyni, továbbá a kitelepítés útvonalain és a befogadási helyeken pedig a kitelepítés végrehajtásában közreműködő szervek intézkedéseit betartani.